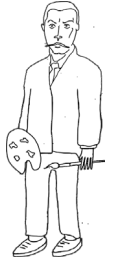

Albert Edelfelt: Kristus ja Matalaena, 1890, öljy kankaalle, 216,0 x 152,0 cm, Kansallisgalleria / Ateneumin taidemuseo. Kuva: Kansallisgalleria / Hannu Aaltonen

LUE KUVAA

*opettaja
ohjaa*

KOE JA KUVAILE

1. Mitä värejä, muotoja ja hahmoja näet kuvassa?
2. Minkälaisia asentoja tai liikettä kuvassa on? Näytä kehollasi!
3. Mitä kuvassa tapahtuu?
4. Minkälaisia tuoksuja/makuja/ääniä kuvassa voisi olla?
5. Missä kohtaa kuvaa haluaisit itse olla? Miksi?

*opettaja kertoo/
tiedonhaku*

LUE JA TULKITSE

1. Kuka kuvan on tehnyt?
2. Milloin, missä ja miksi kuva on tehty?
3. Minkälainen suhde kuvan henkilöillä on?
4. Mitä uskuntoon viittaavaa löydät kuvasta?
5. Mitä yhteistä ja eroja löydät kuvan ja oman elämäsi välillä?

*itsenäisesti/
ryhmässä*

TUOTA KUVAA

Uudelleentulkinta

Edelfeltin teoksessa luonto ja tuohivirsut edustavat suomalaisuutta. Mikä sinulle edustaa suomalaisuutta? Tee kuvasta oma versiosi esimerkiksi valokuvamalla.

Kulttuurihäirintä

Mikä kuvan viestissä on sellaista, joka ärsyttää sinua tai on vastoin omia arvojasi? Tee kuvasta oma versio, jonka viesti on tämän asian suhteen päinvastainen.

TAUSTATIETOA

Albert Edelfelt (1854–1905) on yksi Suomen tunnetuimmista ja myös rakastetuimmista taiteilijoista. Hänelle tyypillisiä aiheita olivat historialliset tapahtumat ja henkilöt, muotokuvat ja kansankuvaukset.

Edelfelt asui pitkään Pariisissa ja edisti suomalaisen taiteen ja taiteilijoiden kansainvälistymistä. Matkoillaan Edelfelt todennäköisesti näki muiden taiteilijoiden teoksia Jeesuksen ja Maria Magdaleenan kohtaamisesta.

Edelfelt oli kiinnostunut raamatunkertomusten yleisinhimillisestä sanomasta. Tämän teoksen aiheen Edelfelt löysi Kantelettaren runosta Matalleenan vesimatka, joka on saanut vaikutteita Raamatun kertomuksista. Runossa Matalleena kohtaa Kiesuksen vedenhakumatkalla ja tunnustaa tälle kolme lapsenmurhaa.

Edelfelt on sijoittanut Kristuksen ja Matalleenan kohtaamisen suomalaiseen rantamaisemaan. Hän maalasi teoksen Haikossa, Porvoon lähistöllä. Epätoivoisen naisen mallina oli palvelijatar, jonka sulhanen oli askettäin hukkunut. Jeesuksen mallina toimi taiteilijaystävä Magnus Enckell.

SYMBOLIIKKAA

Läntisen kristillisen kirkon kuvaperinteessä on tyypillistä maalata Maria Magdaleena Jeesuksen jaloissa nöyränä ja katuvana sekä toisaalta kohtaamassa Jeesus tämän kuoleman jälkeen. Edelfeltin teoksessa yhdistyy tämä kaikki tuotuna suomalaiseen kulttuuriympäristöön.

Maalauksen sommitelma ja valon käyttö korostavat henkilöiden välistä suhdetta: Matalleena on polvistuneena ja Kristus seisoo kookkaana häntä ylempänä. Matalleenan asento polvillaan ja kädet rukousasennossa sekä anovat, ylöspäin suunnatut silmät viestivät, että Matalleena on nöyryntynyt Jeesuksen edessä.

Matalleenan takana on lähinnä kuvia varpuja. Jeesuksen takana olevat koivut hohtavat lähes kultaista valoa, joka on kristillisessä taiteessa perinteisesti liitetty Jumalaan. Matalleena kuuluu kuolevaisten maailmaan, Jeesus puolestaan jumalalliseen.

Jeesuksen valkea asu noudattaa läntisen kristillisen taiteen tapaa kuvata Jeesusta kuoleman jälkeen. Valkea vaate symbolina kertoo Jeesuksen jo kuolleen.

Läntisessä kristillisessä taiteessa naisen syntisyyttä on kuvattu siten, että hän on avoimin hiuksin, sillä kunniallisen naisen hiukset oli tapana pitää peitettyinä. Myös Edelfelt kuvaa Matalleenan hiukset auki. Hyveellisen nuoren neidon hiukset olivat Suomessakin vähintään sidotut, aviossa olevan naisen jopa huivilla peitettyt.

Jeesuksen jalassa on tuohivirsut ja kädessä on sauva, joka voisi olla pyhiinvaeltajan tai toisaalta suomalaisen metsänkävijän sauva. Suomalaisille luonto on ollut hiljentymisen ja pyhän kokemisen paikka.